

Matriket Midt | 12.11.19

Grønn potetforskning i Sunndal

To prosjekter med utspring i Grønn Forskning skal øke økologisk potetproduksjon og interessen for økologisk potet i Midt-Norge.

Det er økende etterspørsel etter økologisk mat, spesielt frukt og grønt, og det er et mål å øke produksjonen av økologiske varer som enkelt kan fremstilles i Norge. Som for eksempel potet. Midt-Norge er en sterk økologisk region, men det totale økologiske potetarealet er relativt lite, med 185 dekar i 2016 mot 16 500 dekar konvensjonelt dyrkede poteter. Tørråte gjør det rett og slett vanskelig å dyrke potet uten bruk av sprøytemidler.

Også i potetkommunen Sunndal dyrkes det mest konvensjonell potet. Nå blir dalen et midtpunkt for økologisk potetforskning. Forskningsprosjektet POTETGIV undersøker om tidlige potetsorter kan gi brukbar avling og lagringsdyktige poteter i Midt-Norge – uten kjemisk behandling mot tørråte.

Potetgiv

Tørråte (*Phytophthora infestans*) er den vanligste potetsykdommen i Norge, og skyldes en sopp som angriper både blad, stengler og knoller. De første tegnene på tørråte er brune flekker på bladene på potetplanten, og et hvitt belegg under bladet. Hvis soppen får fortsette å vokse angriper den knollen i jorda. Soppen overvintrer i settepoteter eller i jorda, og gjør mest skade i varmt og fuktig vær. Potettørråte er utbredt overalt hvor det dyrkes potet i Norge, og omtrent halvparten av alt soppmiddelforbruk i landbruket blir brukt til å bekjempe denne tørråtesoppen. Imidlertid er vi langt

mer restriktive med sprøytemidler i Norge enn i flere andre land, og norske, kortreiste poteter sprøytes vesentlig mindre enn importerte varieteter.

Ved å sette og høste potetene tidligere kan potetene trolig produsere gode avlinger før soppen slår til. I prosjektet gjennomføres tre feltforsøk med ulike tidlige potetsorter, som skal gi svar på dette og en rekke andre spørsmål: Er det forskjeller mellom ulike potetsorter i hvor mottakelige de er for tørråte? Hvilken effekt har lysgroing på potetavlingen? Hvilken effekt har tidlig fjerning av potetriset/risknusing? Og hvilke forskjeller er det i smak og kvalitet mellom sorter og behandlinger?

Prosjektet er et samarbeid mellom Norsk senter for økologisk landbruk, Norsk Landbruksrådgivning Trøndelag SA, Landbruk Nordvest og Sunndalspotet AS, med aktiv medvirkning fra næringsaktører innen økologisk potet. Forsøkene skal gjennomføres i feltsesongen 2019 med lagringsforsøk vinteren 2019-2020.

Les mer om prosjektet: [Ny giv for midtnorsk øko-potet med tidlige sorter og god agronomi?](#)

Mermold

Også prosjektet Mermold forsker på nye økologiske måter å drive jorda på. Etter at det ble påvist at utslipp fra aluminiumsverket hadde negativ effekt på husdyrhold gikk husdyrbøndene i Sunndal over til korn- og potetdyrking. Men siden dyrehold gir organisk materiale til jorda har det vært et problem i for bøndene at jorda er for sandholdig. Grønngjødsling og tilførsel av biokull er noen metodene prosjektet skal teste ut for å bedre jordkvaliteten, redusere erosjon, og redusere vanningsbehov. Prosjektet skal også forske på sammenhengen mellom økt organisk material i jorda og effekten på potetavlinger og potetsykdommer.

Mermold er et samarbeid mellom Sunndalspotet, Norsøk, Ecopro i Verdal, Landbruk Norvest og Standard Bio.

Les mer om prosjektet: [Mer organisk materiale i jord brukt til intensiv potetdyrking – hvordan påvirker det jord, potetavlinger og sykdommer på potet?](#)

Begge prosjektene har utspring i næringsgruppene i [Grønn Forskning](#), hvor næringsutøvere, rådgivere, tillitsvalgte og forskere setter hodene sammen for å utvikle prosjekter og finne løsninger innen jordbruket.

AKTUELT